

גיליון מס' 474 פרשת במדבר
תשפ"ב שנה עשירית

לעילוי נשמת
מרן רבינו
שמריהו יוסף חיים
בן מרן רבי יעקב ישראל זצוק"ל

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

היומן

ליל שבק ויקרא החודש תשע"ח

הגעתי לבית מרן בשעה רבע לתשע. מרן כבר אחז לאחר ברמה"ז, ואכתוב מה שאירע, בעת שמרן התיישב על המיטה וסייעתי לו להלביש את הנעלים. הרמתי מעט את רגלו בכדי להכניס את הנעל, ומכיון שהיה למולי, טעיתי והלבשתי קודם את ימין שלי שהוא שמאל של מרן. בתחילה מרן רק רמז לי, ע"י שהוריד בחזרה את הרגל וכמו סירב להכניס הרגל בנעל, ורק משראה לאחה כמה פעמים שאני לא נרמו, אמר בקול 'קודם ימין', ומיד הבנתי את שאירע ועברתי לרגל ימין שלו. מבהיל דקדוק ההלכה עם עדינות נפשו.

לאחר מכן נכנס לבית בנו ללמוד, וקודם שהחל ללמוד טעם משהו להשלים למנין מאה ברכות. מרן טעם פרי תמר לבורא פרי העץ ואח"כ הגישו לו תפוח עץ, מרן שאל איזה ברכה זה וענו העץ. אמר מרן 'כבר בירכתי העץ, אין לי זמן לאכול, יש לי חובות' וסירב לאכול מהתפוח.

וכאשר בנו הגיש לו בננה חתוכה, שאל מרן 'למה זה חתוך? צריך שלם?' כמבואר בהלכה שעדיף לברך על 'שלם'.

אחרי סעודת הבוקר כשנשכב לנוח אמר לנכדו 'אל תיתן לי לישון הרבה, לא יותר מכמה רגעים... יש לי הרבה חובות ללמוד'...

סגולות חיים

סגולות ועובדות לזש"ק
מרבנינו מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל
מלווה במעל 100 תמונות מרבנינו
נייר כרומו משובח בצבע מלא
225 עמודים בכריכה קשה
נתקבל סבסוד עבור ספר זה
במחירי בסך 10 ₪ בלבד

ניתן להזמין ע"י מערכת "קובץ גליונות"
במס': 053-3145900
k.gilyonot@gmail.com
(משלוח חינוך ברחבי הארץ בכפוף
למוקדי ההפצה)

מקור שי"ח כבוד ה' הסתר דבר

שמעתי מרבנינו זצ"ל הערה והארה גדולה, דהנה רבים טועים וחושבים שאין לפשוט הבגדים בחדרי הבית ויש לילך לחדר הרחצה, כביכול שם זה יותר צניעות לעשות כן, ואמר רבינו שאינו כן והוא טעות, דמעיקר הדין אם מגלה גופו לצורך אין בזה חסרון צניעות, ויכול לפשוט בגדיו אף בחדרו וא"צ לילך לאמבטי, אלא שבגמ' שבת (ק"ח ב') אמר ר' יוסי מימי לא ראו קורות ביתי אמרי חלוקי, ושמעינן שהוא מידה טובה לנהוג בה, שאם היה זה מדינא לא היה ר' יוסי משתבח בזה, אמנם השו"ע (סי' ב' ס"א) העתיק הנהגה זו וכתב שלא יגלה גופו אף כשלוש בגדיו, ולפ"ז הרוצה לקיים מידה זו ע"י שהולך לחדר האמבטיה ופושט שם בגדיו לא הרויח כלום. [אמנם צריך לדעת שיש להיזהר שלא לגלות גופו כנגד כתבי הקדש כמבואר במ"ב (סי' מ"ה סק"ה) ובדעת נוטה מזהו סי' קצ"ד, וע"ש בסימנים שקודם לכן].

וכ"כ רבינו ז"ל בדעת נוטה (השכמת הבוקר סי' ק"ו) על השאלה, האם שרי למי שקשה עליו לפשוט הבגדים תחת השמיכה, לפשוט ולהלביש עצמו בביהכ"ס או בחדר האמבטיה והשיב רבינו: **אם אין צריך לילך שם בלא"ה לא מהני**. ובאר רבינו שם טעמו דמה שמוותר להפשיט עצמו בבית המרחץ בשעת רחיצה אינו מצד המקום שהמקום מותר בגילוי הגוף, אלא רק משום שצריך הוא לכך, וכל דהוי לצורך מותר גם בבית היכא דצריך הוא לזה כגון שמחליף בגדיו באמצע היום, ואין עדיפות לעשות כן באמבטיה, ורק כשהולך לישון או בקומו שיכול לכסות עצמו בשמיכה אז יש ענין לא לגלות את גופו אע"פ שצריך הוא להתפשט, וכמ"ש השו"ע בסי' ב' ס"א ובסי' רל"ט ס"ב. ובס' דולה ומשקה (עמ' 6) שאלה יש שהתירו להתלבש בחדר אמבטיה בלי להזהר לכסות את הגוף בשעת פשיטת הבגדים האם זהו דבר נכון, תשובה: **לא מהני מיד**.

ואמנם רבינו זיע"א כשלעצמו היה מהדר בזה טובא שלא להסיר הכיפה מראשו אפילו בשעת רחיצה שקורין טו"ש, ומטעם אחר שהרי מבואר בגמ' פסחים (ק"ב ב') לא לעמוד בפני הנר ערום, והביאו במ"ב סי' ער"ה סק"ז, וס"ל שחשמל דינו כנר, ולכן כשטובל במקוה מנהגו שנשאר עם כיפה לראשו עד שנכנס למים, ורק כשגופו בתוך המים מסיר הכיפה ומניחה על המעקה, וכ"כ בס' אלא ד' אמות (פס"ז ס"ח) והוסיף שם עוד בענין הליכה בים או בבית המרחץ בגילוי ראש, שדעת מרן זללה"ה היתה להקל בזה כי הדרך ללכת כך במקום זה ומותר, אבל הוא עצמו מכסה ראשו כל הזמן, עכ"ל.

דינים העולים: מצוות צניעות נוהגת בכל מקום ואין לגלות גופו שלא לצורך ואף במקום הצורך לא יגלה גופו כנגד כתבי הקדש, מידה טובה היא להתלבש תחת הסדין [ומידת הצדיקים שלא לגלות כל גופו בפני החשמל].

**מדור זה לע"נ הרבנית ברכה רבקה
ב"ר שלמה אריה רוזנברג ע"ה**

להתפלל

מתוך ספרו של רבינו
"אורחות יושר"

ד. המאחר ברצון להתפלה וכן היוצא באמצע לעתיד לבא יגרשוהו מביהמ"ק באמצע התפלה ובסופה כמ"ש בס"ח סי' תשע"ט. וזכור ברכות רפ"ה כל שאין נכנס לביהמ"ק בעוה"ז אין נכנס בעוה"ב וכנ"ל.

דעת נוטה

הספר הרשמי הראשון הי"ל לאחר פטירת רבינו זצוק"ל "דעת נוטה" על כל חומש במדבר, מעל 700 עמ' מלאים ממיטב השות"ים שענה רבינו לשואלים לפי סדר הפרשיות הביאו ברכה לביתכם יו"ל ע"י מכון "דעת נוטה" בראשות בנו הגר"ש שליט"א שזכו לעינא פקיחא מרבנינו זצוק"ל שענה ובירר להם את כל שאלותיהם.

מחיר: בסך 45 ₪ בלבד
ניתן להזמין ע"י
מערכת "קובץ גליונות"
במס': 053-3145900
k.gilyonot@gmail.com
(משלוח חינוך ברחבי הארץ
בכפוף למוקדי ההפצה)

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבנינו.

שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת

על גדולי הדורות

חדש! עובדות חדשות ונדירות מפי רבינו מרן זצוק"ל!

מדור שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת - לשבועות הבאים בעזה"י

פרשת נשא תג השבועות - הגאון הגדול רבי זלמן רוטברג (ח' סיון)

פרשת שלח - הגאון הגדול רבי גדליה נדל (ט"ו סיון)

פרשת קרח הגאון הגדול רבי ראובן פיין (כ"ה סיון)

פרשת חוקת - מרן הגרמ"י לפקוביץ (כ"ו סיון)

נשמח לקבל מקוראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להנ"ל

הגאון הגדול רבי ראובן יוסף גרשנוביץ זצוק"ל

רבי ראובן יוסף משתתף בשמחת נישואי בן רבינו רבי יצחק שאול

ביקור חולים

בערוב ימיו של רבי ראובן יוסף נחלה ל"ע והתייסר ביסורים קשים, בהיכלי התורה נישאו תפילות לשלומו, כשמקביל קראו גדולי הדור בראשם רבינו, הגרמ"י שטינמן, הגרמ"י לפקוביץ, והגרי"ג, בקול קורא מיוחד, להעתיך בעדו לרפואתו השלימה במהרה. ובאחת הפעמים שרבינו היה בעיר 'נתיבות' כסנדק בברית מילה, נכנס לבקרו בביתו ואיחל לו רפואה שלימה (הר"י אפשטיין).

שני בחורים קדושים

עם הסתלקותו נערכה הלוייה גדולה שיצאה מעיר נתיבות בדרכה לבני ברק. רבי יצחק שאול בן רבינו, נסע מבני ברק לנתיבות להלוויה, ברכב משותף בו נסע גם גיסו של הנפטר, הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל, בנסיעה התעניין רבי יעקב לשמו, ומשמע, אמר לו, אספר לך עובדא: היה תקופה של קיץ בישיבה שהיה לוהט במיוחד, וכולם ישבו ולמדו בהתמדה, אך מחמת החום הנורא הרימו את שרווליהם הבגד כדי להקל במעט מן החום, ואמנם, שני בחורים היו שמחמת קדושה לא גילו את היד, והשרוול המשיך לכסות את כל היד. היה זה אביך רבינו זצ"ל, ורבי ראובן יוסף! (מפי רבי אליעזר הלוי ליברמן, ששמע מר"י ש).

רבינו מתכבד באמירת הברכות וקריאת שם לתינוק 'ראובן יוסף' על שמו של הצדיק מנתיבות, תקופה קצרה אחרי פטירתו. נראה עוד: אבי הבן רבי אליעזר ליברמן

עם כלות השלושים יום להסתלקותו של הגאון רבי צבי יהודה גרשנוביץ מראשי ישיבת 'ברכת אפרים' וראש ישיבת שכר שכיר בנתיבות, אנו מביאים כאן צוהר לקשר שהיה לרבינו זצ"ל עם אביו רבי ראובן יוסף. ואלה תולדות הצדיק המפורסם לתהילה רבי ראובן יוסף זצ"ל מנתיבות. נולד בתאריך ל' סיון תרע"ה בעיר לאפטיש, לאביו הגאון רבי אברהם יצחק, רב העיר ז'אבינקה, ובגיל עשר הלך ללמוד תורה מפי גדולי התורה שבימיו, ואחרי כן בעיר קוברין אצל רבי פסח פרוסקין, בקיץ תרצ"א למד תורה מפיו של רבי ברוך בער ליבוביץ ה'ברכת שמואל', ודבק בו מאוד, בשנת תרצ"ז עלה כנער לארץ ישראל והחל ללמוד תורה בפתח תקוה בישיבת לומז'א ועד מהרה נתחבב על הבחורים בהיותו מלא יראת שמים ומדות נאצלות, נוסף על היותו עמל בתורה בכל כוחו, ולימים אף החל להרביץ שם תורה, ואח"כ במושב 'חמד', ובשנת תשל"ו נקרא ע"י הגר"י מאיר לכהן כראש ישיבת עזתה, בעיר נתיבות, בערוב ימיו התפרסם כבעל מופת גדול והמונים נושעו מברכותיו. נלב"ע ה' ניסן תשנ"ח.

עם הקהילות יעקב

סח רבינו: בשנותיו הראשונות של רבי ראובן יוסף בארץ ישראל, בשנים ת"ש - תש"א, היה מגיע לשוחח בקביעות מידי יום שיש ע"י אבא מרן הסטייפלר זצ"ל וכל שיחה התארכה כמה שעות, כשאבא הנהנה מאוד מדבריו הישרים והבהירים ('ניצוצי אש' עמוד כ"ד).

בשנים שלאחר מכן כשנכנס רבינו ללמוד בישיבת לומז'א בפתח תקוה הזדמן לו להכיר את רבי ראובן יוסף, גם ובעיקר מפני שהיה רבינו ידיד נפש של אחיו רבי משה גרשנוביץ. מאמר אודות הקשר בניהם א"ה תבוא ביריעה נפרדת.

רבי ראובן יוסף משתתף במסיבה בדרום, נואם: רבי רפאל טיקוצנסקי

חבל על הזמן

על אף הערצתו הגדולה של רבינו לרבי ראובן יוסף, מדד כל דבר במבט משלו.

וכך סיפר בן רבינו רבי יצחק שאול: בחול המועד פסח הסמוך לנישואיי, נסעו משפחת רעייתי אל הדוד רבי ראובן יוסף, לביקור חג בביתו בעיר 'נתיבות', והוצרכתי גם אני להצטרף, אך כמובן קודם הנסיעה עליתי לקבל מאבי מורי זצ"ל את ברכת הדרך, הוא הביט בי ואמר: אני לא הייתי נוסע לדברים כאלה, חבל על הזמן!